

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлия Георгиева Добрева

(име, презиме, фамилия – академична длъжност в научна организация, научна степен)

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор ”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: Пънар Кязим

Тема: СИСТЕМА ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

1. Общо описание на представените материали

Пример:

Със заповед № 90 от 05.04.2022г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема **“Система за финансово управление на интелектуалната собственост”** за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е Пънар Кязим – докторант на самостоятелна подготовка към катедра Мениджмънт и маркетинг.

Предадените от Пънар Кязим материали включват документи по представен опис:

1. Резюмета на публикациите на български и на английски
2. Автореферат на български и на английски
3. Дисертация
4. Справка за национални минимални изисквания
5. CV
6. Публикациите, с които участва в процедурата

Докторантът е приложил 4 броя публикации по темата на дисертацията. Всички предоставени документи отговарят на законовите изисквания.

2.Кратки биографични данни за кандидата

Пънар Кязим е родена на 15.01.1985г. Завършила е Университета за национално и световно стопанство (УНСС) с магистърска степен по Маркетинг през 2010 г. и Икономика на интелектуалната собственост през 2008 г. Тя има бакалавърска степен по Икономика на интелектуалната собственост, която придобива в същия университет през 2007 г. Владее 7 езика. Работила е като специалист по авторски права и интелектуална собственост, като в момента е мениджър в НАР ООД. През периода 09.2008 - 01.0211 г. е била хоноруван преподавател по дисциплината “Интелектуална собственост” в УНСС. Притежава много на брой сертификати за обучение в областта на авторското право и интелектуалната собственост.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 206 страници основен текст и 11 страници приложения. Структуриран е в увод, три глави, заключение, научни приноси, използвана литература и приложения. Представени са 12 фигури, 2 таблици, 3 графики. Списъкът с информационни източници включва 164 източника на различни езици. За нуждите на научното изследване е взето участие в общо 63 сертификационни обучения и научни конференции.

Дисертацията е подходящо структурирана в три глави.

В първа глава е синтезирана теоретичната основа, върху която е конструирано изграждането на системата за финансово управление на интелектуалната собственост. В логична последователност са анализирани трите взаимосвързани аспекта на тази система: правен, финансово- счетоводен и мениджърски/управленски. В края на главата са оформени изводи, които синтезирано представят научните приноси на автора и служат за обосновка при разиването на изследването в следващите глави.

Във втора глава е представен функционалният аспект на финансовото управление на интелектуалната собственост. Разгледани са практико-приложните измерения на системата. В началото на главата е направен критичен литературен анализ, в който са представени двете основни гледни точки по отношение на управлението на интелектуална собственост. Първата е свързана с извеждане на изцяло финансовия аспект и прилагане на финансовата теория върху обектите на интелектуална собственост, а втората гледна точка представя управлението на

интелектуалната собственост като функция на нормативната уредба и разглежда правната същност на обектите. **Като особено важен принос в тази глава се откроява авторското виждане за управление на интелектуалната собственост, според което то трябва да е финансово и да разглежда едновременно правните, счетоводните, финансовите и управленските аспекти на процеса, както и да се провежда в рамките на система. Също важен принос на дисертанта е предложена структура, по която да бъде изградена и приложена ефективно системата за финансово управление на интелектуалната собственост.** Дадени са основни насоки за започване, провеждане и приключване на едно цялостно, ефективно и качествено финансово управление.

В трета глава е извършена апробация на системата за финансово управление на интелектуална собственост върху реално съществуваща българска компания, извършваща дейност в хранителния сектор. Главата включва одит на притежаваните обекти на интелектуална собственост, SWOT анализ на база резултатите от одита, анализ на приложимите стратегии за генериране на положителен финансов резултат от обектите, потенциални рискове и заплахи, препоръки по отношение на приложимите към обектите стратегии.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Хипотезата на изследването е доказана в хода на анализа. Приемам за правилно изведени следните научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд:

1. Изведена е теоретичната основа, върху която стъпва системата за финансово управление на интелектуалната собственост, и която служи като нормативна обосновка за всички инструменти, съставляващи заедно и поотделно системата.
  2. Представена е новаторска структура за финансово управление на интелектуалната собственост, в която влизат три взаимосвързани аспекта на управлението, а именно правен, финансово-счетоводен и мениджърски/управленски.
-

-
3. Разработен е модел на система за финансово управление на интелектуалната собственост, базиран на съществуващия инструментариум за експлоатиране на обектите на интелектуална собственост, от който са изведени и представени в последователност конкретни инструменти, с които се изгражда системата.
  4. Систематизирани са различни стратегии за финансов мениджмънт на интелектуалната собственост, които могат да се приложат в рамките на системата за финансово управление на интелектуалната собственост.
  5. Направена е апробация на системата за финансово управление на интелектуалната собственост, в доказателство на твърдението, че подходящият модел може да оптимизира финансовите потоци.

Считам, че така формулираните приноси имат съществено практико-приложно значение и изграденият модел може да се използва за ефективно управление на интелектуалната собственост.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са 4 броя научни публикации по темата на дисертацията, като всички са индивидуални (не са в съ-авторство) и са публикувани в научни, рецензирани издания.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Кандидатът Пънар Кязим изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионалното направление 3.8. Икономика - общо 40 точки от публикации при необходими мин. 30 точки.

7. Автореферат

В съдържателен аспект Авторефератът е подходящо структуриран, изготвен според изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд.

8. Критични забележки и препоръки

Изследването би могло да включи повече на брой компании, като се приложи сравнителен анализ в наблюдаваните резултати от приложението на модела.

Препоръчвам на автора да задълбочи изследванията си по темата и да публикува книга върху приложимостта на системата за финансово управление на интелектуалната собственост в предприятия от конкретна индустрия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидата Пънар Кязим **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“* на Пънар Кязим в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика;

01.05. 2022 г.

Рецензент: .....

проф. д-р Юлия Добрева